

Inatsisartuni ilaasortat
Naaja H. Nathanielsen,
Hans Arosen,
Maliina Abelsen
Sara Olsvig

Apeqqut nr. 101-imut akissut.

24. juni 2013

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut makkuninnga apeqquteqarsimavusi.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

- 1. Ilumoorpa Kalaallit Nunaanni uranimik paaanermi kingunerisassat ersaris-sarneqarnissaannut suliaqartumik qallunaanik kalaallinillu ilaasortalimmik suleqatigiisitaliortoqarsimasoq?*

Statsministereqarfimmi 10. januar 2013-imi naalagaaffimmi naalakkersuisut aamma sisinnerusukkut Naalakkersuisut akornanni ataatsimiinnermi danskini oqartussaasut uranimik atuineramik avammullu tunisinermi nunani tamalaani isumaqatigiissutini tunngasunut Kalaallit Nunaata naapertuutsitsiniarnissaminut sunik pisussaaffeqarneranik erseqqissaanissamut ilapittuuteqarnissaat pillugu isumaqatigiissuteqartoqarpoq.

Ataatsimiinnermut malitsigitillugu naalagaaffiup naalakkersuisuini ministereqarfinnik akimuisumik suleqatigiisitaliortoqarnissaq pillugu aalajangiussisoqarpoq.

Suleqatigiissitat siunertaat ilaatigut tassaapput aatsitassanik qinngornilinnik paaasinnaanerni, suliaqarsinnaanerni avammullu tunisisinnaanerni pingaarutilittut nunanut allanut isumannaallisaanermullu politikikkut, naalagaaffiup aningaasaqarneranut inatsisigullu sunniutinik misissueqqissaarinissaq. Ilaavortaaq aamma naalagaaffigisat – aamma Kalaallit Nunaata – nunani tamalaani pisussaaffigisaanut tunngasuutit.

- 2. Tamanna ilumoorpat suleqatigiissitami kikkut ilaatinneqarpat aammalu suleqatigiissitap suliaminik qaqugu naammassinninnissaanik Naalakkersuisut naatsorsuuteqarpat?*

Suleqatigiissitani danskini ministereqarfiit oqartussaasoqarfiillu pingaaruteqartut tamarmik peqataapput. Namminersorlutik Oqartussanit peqataapput Inuussutissarsiornermut Aatsitassaqaqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Nunanut allanut Pisortaqarfik, Peqqissutsimut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik aamma Aatsitassanut Avatangiisinut Aqutsisoqarfik.

Folketingimut neriorsuutigisaanik naalagaaffimmi naalakkersuisut nunani tamalaani isumaqatigiissutininut pingaarutilinnut takussutissiap naammassineqarnissaa siullertut anguniarneqarpoq, tamatuma pinerani Inatsisartunut tunniunneqarsinnaassasoq. Nalu-naarutip taassuma ilaa naalagaaffimmi malittarisassiat aamma Naalakkersuisut aamma naalagaaffigisami naalakkersuisut akornanni piginnaasaqarfigisat agguataarnerinut

tunggasunik apeqputit pillugit oqallisiginninnermik malitseqartinneqassaaq. Suleqatigiis-
sitani nalunaarusiap ilaa taanna Inatsisartut 2013-imi ukiakkut ataatsimiinneranni ag-
guaanneqartussanngorlugu naammassiniarneqarnissaa anguniarneqarpoq.

3. *Suleqatigiissitap suliani naammassippagu Naalakkersuisut inerneranik
saqqummiussissamaarpat?*

Apeqputip 2-p akineqarnera innersuutigineqarpoq.

4. *Uranimik paaasoqanngivinnissaata atorunnaarsinneqarnissaanut Naalakkersui-
sut julip qiteqqunnerani pilersaarummik saqqummiussinissamut sulii pilersaarnerlutik,
tassa Naalakkersuisoqatigiit atuutilerannit ullut 100-t qaangiunnerni?*

UKA 2013-imit atuutilersumik uranimik aamma aatsitassanik qinngornilinnik "at-
tueqqusinngilluinnarnerup" atorunnaarsinnissaanik Inatsisartut akuersissuteqarnissaat
pillugu 2013-imi Ukiakkut ataatsimiinnermi Naalakkersuisut tunggavigisassatut aalajan-
giussinissamut siunnersuummik saqqummiussinissatik siunertaraat.

Aalajangiussassatut siunnersuutip akuersissutigineratigut tigussaasunik ujaasinissamik
aamma aatsitassarsiornermut suliniutinut isummertoqarsimasooqanngilaq. Aatsitassale-
rineramik suliniutit tamarmik misissuinernik akuersissuteqarnernillu tullerijaaartunik anner-
tuunik aqqusaagaqartussaassapput. Suliniutini ataaseq avatangiisini, peqqussutsini,
qinngornerni, isumannaallisaanermi, inuiaqatigiinni il.il. piujuartitsisuuppat akueri-
neqarsinnaassaaq. Aatsitassarsiornermik suliniutinut tamanut atuutsitatut akuersissut
aatsitassaatisap eqqaani pissutsit tigussaasut aallaavigalugit aalajangiiffigineqartas-
saaq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Jens-Erik Kirkegaard

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

Nuuk, 12. maj 2013

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalakkersuisunut imaattunik apeqquteqaateqarpugut.

Apeqqutit:

- 1) **Ilumoorpa Kalaallit Nunaanni uranimik piaanermi kingunerisassat ersarisarneqarnissaannut suliaqartumik qallunaanik kalaallinillu ilaasortalimmik suleqatigiisitaliortoqarsimasoq?**
- 2) **Tamanna ilumoorpat suleqatigiissitami kikkut ilaatinneqarpat aammalu suleqatigiissitap suliaminik qaqugu naammassinninnissaanik Naalakkersuisut naatsorsuuteqarpat?**
- 3) **Suleqatigiissitap suliani naammassippagu Naalakkersuisut inerneranik saqqummiussissamaarpat?**
- 4) **Uranimik paaasoqanngivinnissaata atorunnaarsinneqarnissaanut Naalakkersuisut julip qiteqqunnerani pilersaarummik saqqummiussinissamut sulipilarsaarnerlutik, tassa Naalakkersuisooqatigiit atuutiernerannit ullut 100-t qaangiunnerini?**

(Inatsisartuni ilaasortat Naaja H. Nathanielsen, Hans Aronsen, Maliina Abelsen aamma Sara Olsvig)

Tunngavilersuut:

Inuit Ataqatigiinniit inuiaqatigiinnut Inatsisartunullu matoqqasumik pissuseqarluni suleriaaseq akuerisinnaangilarput. Taamatullu Inatsisartunut ilaasortat aatsaat Danmark-iliaqqaarlutik Kalaallit Nunaannut tunngatillugu uranimut tunngasunik paasissutissanik pissarisassappata akuerisinnaangilluinnarparput. Tamanna Aatsitassanut Aningaasaqarnermullu Ataatsimiititaliat, Folketingip Kalaallit Nunaannut tunngasutigut Aningaasaqarnermullu Ataatsimiititaliaannik sapaatip akunnerani kingullermi ataatsimeeqateqarneranni pivoq.

Ataatsimiinnermi ilasseqatigiinnissaq politikikkullu pisunut pingaaruteqartunut paasissutisseeqatigiinnissaq siunertarineqarpoq, danskillu tungaanniit uranisiunngilluinnarnissap atorunnaarsinneqarnissaanut taamatullu mineralinik radioaktiviusunik piaanernut tunngasunik apeqquteqartoqarpoq.

Naalakkersuisut julip qeqqani uranimik piaanissap naatsorsuutigineqartup kingunissaanut tunngasunik annertunerusunik paasissutissiuumaarlutik ilisimatitsissutigisimavaat. Peqatigitillugulu ukiarmi Inatsisartut TAMARMIULLUTIK isumaqatigiillutik arlaannaannulluunniit atuumassuteqanngitsunit uranisiornissamut atatillugu nalunaarusiarititaata avammut saqqummiussinissaa Naalakkersuisut akuersissutigisimanngilaat. Naalakkersuisut suleqatigiissitap danskinik kalaallinillu ilaasortallip aatsaat naammassereerneratigut nalunaarusiamik saqqummiinissartik aalajangiussimavaat. Paasisagut naapertorlugit suleqatigiissitaq danskinik kalaallinillu ilaasortalik taamatuttaaq uranisornermi kingunerisisassaanic paasiniaavoq.

Paasinarporli danskit Folketingianni ilaasortat ilisimatinneqarsimasut suleqatigiissitap danskinik kalaallinillu ilaasortallip aatsaat siusinnerpaamik ukiamut suliani naammassisinnaagaa. Paasisaq Nunanut Allanut Ministeriaqarfimmeersutut oqaatigineqarpoq. Aamma paasitineqarpugut kinguartitsineq tamanna kalaalliniit kissaatigineqarsimasoq. Paasisap tamatuma

itsiliiffigineqarnissaa kissaatigivarput, tassami pilersaarutit Naalakkersuisuniit pisimasagut allannguuteqarsimapput.

Paasissutissaq tamanna eqquuppat aatsaat Danmarkiliaqqaarluta danskillu folketingii pulaaqqaarlugit paasitineqarnissarput paasiuminaatsipparput. Uggornartuuvoq danskit folketingimi ilaasortaat Kalaallit Nunaannut tunngasunik Inatsisartuni ilaasortaniit anner-tunerusunik paasissutissinneqartassappata. Pingaartumillu uggornarpoq uranimut atatillugu §37 naapertorlugu uranimut tunngasunik apeqquteqarnitsinni Naalakkersuisut tamanna ilanngullugu paasissutissiissutigisinnaagaluarmissuk imaluunniit Inuutissarsiornermut Aatsi-tassanullu Naalakkersuisup tusagassiortunut katersortitsinermini 21. maj 2013-mi pisumi eqqaasinnaasimagaluarmagu.

Ammanerusumik ingerlatsinissaq piumasareqqissavarput, minnerpaamillu kalaallit politike-riisa Nunatsinnut tunngasutigut danskit folketingimi ilaasortaataatulli paasisaqartarnissaat piumasaralutigu. Taamatuttaaq inatsisiliornernut innuttaasullu peqataatinneqarnissaannut tunngatillugu kinguartitsinerup kingunerisassaanik Naalakkersuisut ilisimatitsissasut piuma-saraarput.

Apeqqutit tamakkerlugit ullut qulit qaangiutinnginnerini akineqarnissaannik kissaateqar-pugut.